

Suomen kestävän kasvun ohjelma

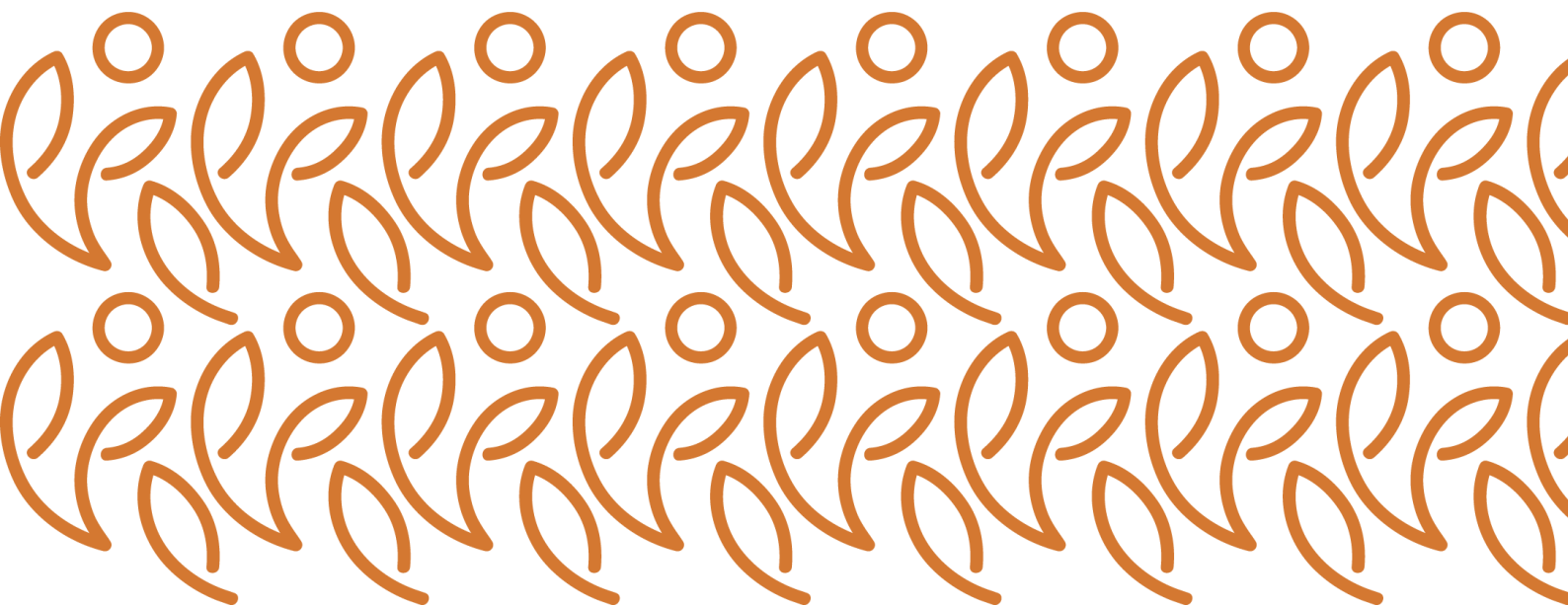
Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa -hanke

Loppuraportti 1.8-31.12.2022 hankekaudelta

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Sisällys

1	Johdanto.....	3
2	Hankkeen tavoitteet ja kohderyhmät.....	4
3	Hankkeen toimenpiteet ja tulokset	5
3.1	Lapset ja lapsiperheet, nuoret ja nuoret aikuiset.....	5
3.2	Ikäihmiset	7
3.3	Pitkäaikaissairaat.....	8
3.4	Vammaiset	9
4	Erikseen määriteltyjen digitaalisten toimintamallien käyttöönotto ja jalkauttaminen	10
4.1	Chat ja chatbot	10
4.2	Videoasiointi	11
4.3	Sähköinen perhekeskus.....	13
4.4	Omaolo	14
4.5	Digiagentti.....	15
5	Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista.....	16
6	Digitaaliset työkalut kansalaisille ja ammattilaisille.....	17
6.1	Kansalaisten digitaaliset palvelut	17
6.2	Ammattilaisten digitaaliset palvelut.....	20
7	Arviointi ja johtopäätökset	21

1 Johdanto

Hyvinvoiva Etelä- Pohjanmaa -hanke on osa Suomen Kestävän Kasvun -ohjelmaa. Suomen kestävän kasvun ohjelmalla tuetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kasvua. Ohjelma vauhdittaa kilpailukykyä, investointeja, osaamistason nosta sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita. Sosiaali- ja terveysministeriö koordinoi osaltaan EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU) rahoitettavaa Suomen kestävän kasvun ohjelmaa.

Suomen kestävän kasvun -ohjelman lähtökohtana on purkaa koronapandemian aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa, nopeuttaa hoitoon pääsyä pysyvästi ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja sekä edistämällä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteutumista. Nämä kansalliset tavoitteet ohjasivat Hyvinvoiva Etelä -Pohjanmaa -hankkeen tavoitteiden asettamista. (STM hankeopas, 2021.)

Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa -hankkeella edistetään erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden perustason hoitotakuun toteutumista, kaventetaan eriarvoisuutta, panostetaan ongelmien nykyistä varhaisempaan tunnistamiseen, vaikuttavampaan ennaltaehkäisyyn, palveluiden laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen. Lisäksi hankkeella vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta, sitä tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta sekä otetaan käyttöön hoitotakuuta edistäviä digitaalisia palveluja. Uusilla toimintamalleilla, innovaatioilla ja teknologian hyödyntämisellä on tarkoitus lisätä ihmisten hyvinvointia ja palvelujärjestelmän tehokkuutta. Toimenpiteillä parannetaan myös työolosuhteita ja siten työhyvinvointia.

Hankkeen alkuvaiheessa tehtiin lähtötilanneselvitys, jossa selvitettiin koronasta aiheutunutta hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelka hankkeen kohderyhmien osalta. Hankkeen kohderyhminä ovat haavoittuvassa asemassa olevat lapset ja lapsiperheet, nuoret ja nuoret aikuiset, pitkäaikaissairaat, ikäihmiset ja vammaiset. Selvitys toteutettiin Webropol- kyselyllä, tilastoanalyysillä ja haastatteluilla. Lähtötilanneselvitys toimi pohjana toiseen valtionavustushaun tarkennettuun hankesuunnitelmaan. Ensimmäinen hankekausi alkoi 1.8.2022, ensimmäisen hankesuunnitelman toteuttamiseen oli vain 5 kuukautta aikaa. Hankkeen alkuvaiheessa tehtiin tiivistä yhteistyötä mui-

den kehittämishankkeiden kanssa päällekkäisten tavoitteiden kartoittamiseksi. Kartoituksen jälkeen fokusoitiin tekeminen niiden tavoitteiden edistämiseen, joita ei työstetty muissa kehittämishankkeissa. Näkökulmaa painotettiin digitaalisiin palveluihin ja niiden avulla palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden vahvistamiseen.

2 Hankkeen tavoitteet ja kohderyhmät

Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa hankkeessa tavoitteena on purkaa koronapandemian aiheuttamaa hoito-, palvelu-, ja kuntoutusvelkaa, nopeuttaa hoitoon pääsyä ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja ja edistää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta. Tavoitteena on myös edistää ja laajentaa digitaalisten palveluiden käyttöönottoa ja käyttöä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella.

Tavoitteena on edistää erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden perustason hoitotakuun toteutumista, kavennetaan eriarvoisuutta, panostetaan ongelmien nykyistä varhaisempaan tunnistamiseen, vaikuttampaan ennaltaehkäisyyn, palveluiden laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen. Hoitotakuun toteutuminen 7 vuorokaudessa on tärkeä tavoite, joka edistää kaikkien ihmisten hoitoa ja palvelua, ei vain haavoittuvassa asemassa olevien. Hoitotakuuseen pääsemiseksi otetaan käyttöön hoitotakuuta edistäviä digitaalisia ratkaisuja.

Kohderyhmät on valittu alkukartoituksen perusteella, jossa tunnistettiin haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät.

Hoito- ja palveluvelan muodostumisen aiheuttajiksi on tunnistettu Etelä-Pohjanmaalla haavoittuvassa asemassa olevien kohderyhmien palveluissa alla olevassa taulukossa mainitut ilmiöt v.2021 ja v. 2022:

Kohderyhmä	Havaittuja ilmiöitä	Ilmiöiden aiheuttajia
Lapset ja lapsiperheet	Lapsi- ja lapsiperheiden pahoinvointi	Pitkät etäkoulujaksot, kotiin jämähtäminen, lapsiperheiden palveluiden sulkeminen väliaikaisesti, siirto koronatyöhön, lastensuojeluilmoitusten ja palvelutarpeen arvioinnin pidentyneet käsitteilyajat, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon resurssien siirto koronan hoitoon.
Nuoret ja nuoret aikuiset (koulutus- ja työllisyyspalveluiden sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden käyttäjät)	Nuorten yksinäisyys ja ahdistuneisuus	Alkoholin ja päihteiden käytön lisääntyminen, etäkoulujaksot, palveluiden väliaikainen alasajo, perustason palveluissa ei kyetä vastaamaan psyykkisen hoidon tarpeeseen, mielenterveys asiat korostuneesti esillä.
Ikäihmiset	Ikäihmisten yksinäisyys ja elämänlaadun heikentyminen	Omaisten käyntien rajoittaminen asumispalveluissa, omaishoitajien tuen puute, vuorohoidon alasajo, sosiaalisten kontaktien rajoittaminen, ikäihmisten ryhmätoimintojen vähäisyys.
Pitkäaikaissairaat	Pitkäaikaissairaiden hoitotasapainon heikentyminen	Hoitoon liittyvien seurantakäyntien peruminen, vastaanottoaikojen vähyys, diagnoosien viivästyminen, komplikaatoriskien lisääntyminen, asiakkaat eivät uskaltaneet hakeutua hoitoon koronan vuoksi.
Vammaiset henkilöt	Elämänlaadun, mielialan ja hyvinvoinnin heikentyminen	Henkilökohtaisen avun saatavuuden vaikeutuminen, sosiaalisten kontaktien väheneminen, vuorohoidon ja päivätoiminnan väliaikainen alasajo, vanhempien jaksamisen haasteet, tutkimusjaksojen keskeyttäminen.

Taulukko 1: Haavoittuvassa asemassa olevat kohderyhmät ja ilmiöt

3 Hankkeen toimenpiteet ja tulokset

3.1 Lapset ja lapsiperheet, nuoret ja nuoret aikuiset

Lasten ja lapsiperheiden ja nuorten sekä nuorten aikuisten haavoittuvassa olevien kohderyhmien osalta kartoitettiin heti hankkeen alussa koronasta aiheutuneen hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelan tilanne. Tämän tuloksena syntyi tieto, että tarve palveluille on kasvanut, mm. poissaolojen määrä koulusta ja päiväkodista on lisääntynyt, varhainen puuttuminen ja ryhmätoiminta on ollut heikompaa. Päihde- ja mielenterveysongelmat kuten ahdistus ja pelko ovat lisääntyneet sekä sairaanhoidon jonot kasvaneet.

Lasten ja nuorten osa-alueella tavoitteena oli mm. saattaa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon määräaikaistarkastukset ajan tasalle. Hankkeen alkaessa todettiin, että määräaikaistarkastukset ovat alueella jo ajantasaiset, jonka vuoksi asiaan ei tarvinnut paneutua hankkeessa. Hankkeen tavoitteena oli myös nopeuttaa lastensuojeluilmoitusten ja palvelutarpeen arviointia. THL:n raportin mukaan alueen lastensuojeluilmoitusten ja palvelutarpeen arvioinnin ajat ovat tavoitteiden mukaiset koko Etelä-Pohjanmaan alueella. Lapsi ja lapsiperheiden palveluissa käynnistettiin väkivallan ehkäisemisen koordinaatiomallin suunnittelu yhteistyössä sosiaali- ja kriisipäivys-

tyksen kanssa. Yhteistyön ja kehittämisen tuloksena syntyi ehkäisevän väkivaltatyön koordinaattorin työnkuva, jossa hyödynnettiin THL:n mallinusta. Ehkäisevän väkivallan koordinaattori palkataan vuoden 2023 alussa.

Sosiaali- kriisipäivystyksen kanssa tehtiin selvitystyötä kriisin kohdanneiden perheiden asiakasohjauksesta ja jatkotoimenpiteiden suunnitelmallisesta järjestämisestä. Selvityksessä todettiin, että resursseja tarvittaisiin lisää perheessä olevien kriisien jatkotoimenpiteiden järjestämiseksi.

Nuorten ja nuorten aikuisten palveluissa yhteistyötä vahvistettiin opiskelu- huollon, ohjaamotoiminnan, etsivä nuorisotyön, työllisyyspalvelujen ja kuntien toimintojen kanssa. Yhteistyön vahvistaminen aloitettiin moniammatillisilla työpajoilla, joissa oli runsas ja aktiivinen osanotto. Moniammatillinen ryhmä jatkaa toimintaansa kokoontumalla säännöllisesti. Psykiatrian toimialueella tehtiin pienimuotoista jonon purkua nuoriin kohdistuvissa palveluissa ja saatiin tietoa millaiselle matalan kynnyksen palveluille, olisi tarve. Psykiatrian toimialueen kanssa aloitettiin suunnittelu matalan kynnyksen ryhmätoiminnasta, jolla voitaisiin saada jonoja pienemmäksi sekä päästäisiin puuttumaan asioihin aikaisemmin. Ryhmätoimintoihin liittyisi myös kokemusasiantuntijoiden käyttö. Suunnittelu jatkuu tulevalla hankekaudella.

Matalan kynnyksen palvelua on suunniteltu lisättävän nuorien psyykkari - toiminnan laajentumisella chat-palveluun. Sähköisten palveluiden käyttöön- ottosuunnitelmaa lasten ja perheiden sekä nuorten palveluissa on tehty hankekauden aikana, jonka toimeenpano tapahtuu seuraavalla hankekaudella.

Alaikäisten huumeiden käyttäjien alueellisen hoitomallin kehittämisen suunnittelu aloitettiin. Nykyiset riippuvuushoitoa antavat yksiköt ja toimintamallit kartoitettiin ja aloitettiin yhdessä Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeen (TSK) kanssa riippuvuushoitotiimimallin suunnittelu. Alaikäisen huumeiden käyttäjän hoitomalli on osa riippuvuushoidon alueellista toimintamallia. Päihteiden käytön tunnistaminen ja puheeksi otto -koulutukset järjestettiin koko hyvinvointialueella noin 120 henkilölle. Nepsy-koulutuksen tarvetta kartoitettiin ja pyydettiin tarjouksia koulutuksen järjestämisestä. Nepsy-koulutukset toteutuvat seuraavalla hankekaudella.

Terveysneuvontapisteiden suunnittelu ja tiedonkeruu kivijalkapalveluista/liikuvasta terveysneuvonnasta aloitettiin ja tehtiin kustannusvertailua. Yhteistyötä tehtiin riippuvuusklinikan kanssa nykyisen terveysneuvontatoiminnan kartoitusvaiheessa. Terveysneuvontapisteiden uutta toimintamallia on aloitettu suunnittelemaan yhteistyössä Lapuan sote-keskuksen työntekijöiden kanssa.

3.2 Ikäihmiset

Hankekauden alussa tehdyn lähtötilanneselvityksen mukaan hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelasta ikäihmisten osalta korostuvat etenkin yksinäiset, muistisairaat, monisairaat, toimintarajoitteiset ikäihmiset sekä iäkkäät omaishoitajat. Alueelliset tulokset vastasivat valtakunnallisia tutkimustuloksia.

Ikäihmisten palvelujen kehittämistyö aloitettiin SenioriTupa -konseptin suunnittelulla. Konsepti sisältää ikäihmisten kohtaamispaikan, viriketoiminnan, ikäneuvolavastaanoton ja digituen saman katon alla. Konseptin tavoitteena on toimia matalan kynnyksen maksuttomana palveluna kotona asuville omatoimisille ikäihmisille, jotka tarvitsevat tukea ja ohjausta oman arjen hyvinvointiin. Kohtaamispaikassa on ajatuksena toteuttaa eri aiheisia teemapäiviä esim. elintavoista, jolloin ryhmässä saa myös vertaistukea. Ikäneuvolavastaanotolla saa tarvittaessa yksilöllisempää terveystilanteen tarkastusta ja suunnitelmaa, puhelinneuvontaa, sekä pieniä toimenpiteitä. Ikäihmisten digiosaamisen vahvistamista ja digitukea on myös aloitettu suunnittelemaan osana SenioriTupa -konseptia yhteistyössä hankkeen digiagentin kanssa. Fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen toimintakyvyn havainnointi ja varhainen puuttuminen kuuluvat myös suunnitellun SenioriTupa -konseptin oleellisiin tavoitteisiin.

Konseptin suunnitteluun on kerätty alueellinen kehittäjäryhmä ikäihmisten parissa työskentelevistä ammattilaisista. Kohderyhmän osallistamiseksi tehtiin SenioriTupa -konseptiin liittyvä mielipidekysely, johon saatiin 495 vastausta. Vastaukset tukivat SenioriTupa -konseptin suunnitelmia ja

tarpeellisuutta. SenioriTuvan pilotoinnit on suunniteltu alkavaksi 4/2023. SenioriTuvasta on tehty kustannuslaskelmia ja käyty kuntayhteistyöneuvotteluita. Tavoitteena on saada SenioriTuvan toimintaan tiiviiseen yhteistyöhön yhdistyksiä ja järjestöjä. Haasteena on löytää ikäneuvolapilotointiin terveydenhoitaja- tai sairaanhoitajaresurssia.

SenioriTupa -konseptista tehtiin myös esittelytallenne, joka hyväksytettiin kehittämistyöryhmässä ja hankekollegoilla. Esittelytallenne ja mielipidekyselyn tulokset esitellään hyvinvointialueen vanhusneuvostolle ja pilotoitikumppaneille. Esittelytallenne SenioriTuvasta löytyy täältä <https://youtu.be/WxelLpVZ2c>

Omaishoidettavien palvelut, omaishoitajien jaksamisen tukeminen ja omaishoidon piirissä olevien huomioiminen koronapandemian jälkihoidossa, vuorohoidossa ja päivätoiminnan kehittämisessä on TSK-hankkeessa, joten näitä tavoitteita ei ole edistetty tässä hankkeessa.

3.3 Pitkäaikaissairaat

Lähtötilanneselvityskyselyllä ja asiantuntijoiden haastatteluilla selvitettiin pitkäaikaissairauksien osalta alueen sote-ammattilaisten näkemyksiä koronan aiheuttamasta hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelasta sekä haavoittuvassa asemassa olevista ryhmistä. Kyselyn mukaan hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelkaa on etenkin mielenterveyspalveluissa, mutta myös muistisairauksien, diabeteksen, syöpäsairauksien, sydän-, ja verisuonisairauksien, tuki- ja liikuntaelinsairauksien ja koonisien keuhkosairauksien hoidossa. Hoitovelkaa ovat aiheuttaneet koronapandemian aikana supistetut palvelut sekä asiakkaiden vähäisempi hakeutuminen terveyspalveluihin, joka on johtanut myöhäisempään sairauksien diagnosoimiseen/ hoitoon.

Etelä-Pohjanmaalla on kansallisen tilaston mukaan toiseksi lihavin aikuisväestö. Diabetesta sairastavia aikuisia on yli 16 000 henkilöä.

Hankkeessa aloitettiin pitkäaikaissairauksien osalta suunnitelma diabetespotilaiden terveys- ja hoitosuunnitelmien käytön lisäämisestä suunnittelemattomien käyntien vähentämiseksi ja hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi, työtä jatketaan tulevalla hankekaudella.

3.4 Vammaiset

Vammaispalveluissa tavoitteena on ollut matalan kynnyksen ja jalkautuvien palvelujen vahvistaminen. Vammaispalveluiden asiakasohjauksen kokonaisuutta on edistetty yhteistyössä TSK-hankkeen kanssa. Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa -hankkeen johdolla on aloitettu tutustuminen asiakassegmentointiin ja Omasuuntiman hyödyntämiseen vammaispalveluiden asiakasohjauksessa. Asiakasohjaukseen liittyen vammaispalvelussa on esitelty Chat -palvelua ja siihen liittyviä toimintoja. Digitaalisten palveluiden käyttöönottosuunnitelmaa on valmisteltu yhteistyössä vammaispalvelun palveluysikköjohtajien kanssa vuosille 2023–2025. Lisäksi on aloitettu lasten tilapäishoidon käytänteiden kartoittaminen, liittyen perheiden tukemiseen mm. omaishoito tilanteissa.

Loppuvuodesta 2022 on valmisteltu vammaispalvelujen matalan kynnyksen palvelujen kokonaisuutta hyvinvointialueelle yhteistyössä Eskoon sosiaalipalveluiden kuntayhtymän asiantuntijapalveluiden kanssa. Kehittämistyössä määriteltiin matalan kynnyksen palvelut, joita vammaispalveluissa tarvitaan. Näitä palveluita olivat: konsultaatio palvelut, asiantuntemusta viedään jalkautumalla toimintaympäristöihin, työparityöskentely perustason työntekijän tueksi, kartoittavat käynnit asiakasohjauksen tueksi, verkostoyhteistyö ja asumisyksikköihin tuotettavat moniammatilliset tukitiimit.

4 Erikseen määriteltyjen digitaalisten toimintamallien käyttöönotto ja jalauttaminen

4.1 Chat ja chatbot

Hankkeessa on jatkettu Rakenneuudistus-hankkeessa suunniteltua ja osittain käyttöönotettujen chat- ja chatbot -palveluiden laajentamista. Chat otettiin käyttöön elokuun lopussa Seinäjoen sosiaali- ja ikäpalveluissa. Chatin kehittämistä on ohjannut etäpalvelukeskus -työryhmä, joka koostui sote-alan ammattilaisista. Työryhmässä on kehitetty tulevan hyvinvointialueen chat-palvelun toimintatapaa.

Hyvinvointialueen ammattilaisia on osallistettu chat-palvelun kehittämiseen työpajojen muodossa. Työpajoissa on ideoitu chatin palvelukokonaisuutta hyvinvointialueella. Työpajoja on ensimmäisellä hankekaudella järjestetty laajasti perus- ja erityistason palveluihin. Työpajojen tavoitteena on ollut informoida ammattilaisia kehitettävistä palveluista ja kerätä ammattilaisten kokemuksia palvelun tarpeiden ja kehittämisen suhteen. Työpajojen avulla on onnistuttu rekrytoimaan chatbot-palveluun ammattilaisia kouluttamaan chatbotin osaamista (bottikuiskaajia).

Chatin aukioloajat olivat resurssipuutteista johtuen rajalliset ja asiakkaiden palveluun löytämisessä on ollut haasteita. Chatissä käytyjä keskusteluja ja yhteydenottopyyntöjä oli syksyn aikana yli 150. Käyttöönotto antoi arvokasta tietoa jatkokehittämistä ja hyvinvointialueen käyttöönottoa varten.

Chatbot (Konsti) on ollut käytössä syksyllä 2022 Seinäjoen sosiaali- ja terveyspalveluissa. Chatbot-keskusteluja on käyty keskimäärin noin 700 kpl / kk. Chatbotin keskustelujen ratkaisuprosentti on noussut syksyn aikana 77 prosentista 85 prosenttiin. Chatbottia kehittämään on saatu lisää bottikuiskaajia eri palveluista, mikä on ollut edellytys botin osaamisen laajentamiselle koko hyvinvointialueelle. Bottikuiskaajille on pidetty yhteisiä koulutus- ja kehityspäiviä. Chatia ja chatbotia on markkinoitu aktiivisesti, niin somessa kuin toimipaikkojen digitaalisissa näytöissäkkin. Chatbotista on ilmestynyt kaksi lehtijuttua paikallisessa mediassa. Chat-palvelusta on

kerrottu ammattilaisille suunnatussa Tiedolla, taidolla, tunteella – tapahtumassa lokakuussa.

Chat-palvelun käyttöliittymän ja chatbotin ilme on päivitetty vastaamaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen brändivärejä.

Keskusteluja chatbot-verkostosta on aloitettu HUS:in Mielenterveystalon ja Kelan kanssa. Tulevan bottiverkoston avulla Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen chatbot pystyy entistä paremmin mielensterveys- ja sosiaalipalveluasiakkaita.

4.2 Videoasiointi

Ensimmäisen hankekauden tavoitteeksi oli asetettu etävastaanottojen ja – konsultointien tarkastelu sekä hankkeessa aiemmin suunniteltuja digitaalisten palvelujen käyttöönoton ja laajentamisen jatkaminen. Ensimmäisen hankekauden alkaessa tulevalla hyvinvointialueella ei ollut käytössä yhtenäistä videoasiointijärjestelmää. Tavoitteena on, että jatkossa yhtenäisen videoasiointijärjestelmän avulla asukas voi asioida ammattilaisen kanssa videon välityksellä esimerkiksi etävastaanotolla, etäpalvelukäynnillä, etäkuntoutuksessa tai etäryhmävastaanotolla.

Videoasiointiin hankittua järjestelmää voidaan hyödyntää myös ammattilaisten väliseen etäkonsultaatiotoimintaan (yksilö- ja ryhmäkonsultaatit). Yhtenäisen ja tietoturvallisen videoasiointijärjestelmän hankinta tulevalle hyvinvointialueella varmistaa luotettavat, yhdenmukaiset ja yhdenvertaiset asiointipalvelut alueen asukkaille. Videoasioinnin avulla voidaan vähentää asiakkaiden tarpeettomia siirtymiä, parantaa hoidon jatkuvuutta ja palvelun saatavuutta. Helppokäyttöisen järjestelmän käyttöönotto mahdollistaa videoasioinnin asiakkaille, joiden palvelu ei vaadi fyysistä kohtaamista ja, jotka ovat halukkaita käyttämään digipalveluita sekä heillä on tarvittavat välineet videoasiointiin. Yhtenäisen videoasioinnin edistämällä pyritään lisäämään sähköisesti tapahtuvien asiointien määrää Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella. Yhdenmukaiset videoasioinnin käytännöt sujuvoittavat ammattilaisten työtä.

Videoasiointi mahdollistaa myös etäkonsultaatiot. Etäkonsultaatiossa hoitava yksikkö voi säilyttää hoitovastuun asiakkaan hoidosta, samalla hyödyntäen eri erikoisalojen palveluja asiakkaan hoidossa. Toimivat etäkonsultaation toimintatavat sosiaali- ja terveydenhuollossa vahvistavat perustason palveluita ja tiivistää palveluiden yhteistyötä parantaen asiakkaiden hoito- ja palveluprosesseja sekä lisäten kustannustehokkuutta esimerkiksi sairaalajaksojen ja lähetteidien määrän laskiessa.

Ensimmäisellä hankekaudella on tehty videoasiointin käyttävän järjestelmän hankinta. Hankintojen valmisteluun on liittynyt muun muassa selvitystyötä ja päätösehdotusesityksien sekä hankintaesityksien valmistelua. Videoasiointin projektisuunnitelman mukaisesti on tehty tietosuojan vaikutustenarviointi. Videoasiointin prosessit on kuvattu etävastaanottojen osalta sekä etäkonsultaatioprosessin osalta prosessikuvaukset aloitettu. Järjestelmätoimittajan kanssa on tehty yhteistyötä ja teknisiä ratkaisuvaihtoehtoja on kartoitettu. Videoasiointin näkökulmasta on toimittu osana sähköisten palveluiden kehittämistä (työryhmät). Ammattilaisten kanssa (haavayhdyshenkilöt, palliatiivinen yksikkö sekä terveyssozialityö) on tehty yhteistyötä etäkonsultaatiotoiminnan prosessien parantamiseksi. Kehittämisessä on kartoitettu ammattilaisten tarpeita etäkonsultaation prosessien kehittämisen suhteen ja osallistettu sote-ammattilaisia kehittämiseen työpajatyöskentelyn muodossa.

Projektin etenemiseen on vaikuttanut hyvinvointialueen muutostyöt sekä keskeneräinen organisaatorakenne. Etelä-Pohjanmaan alueen sähköisten palveluiden pirstaleisuus ja alueen sisäiset eriävät toimintatavat ovat vaikuttaneet projektin etenemiseen. Järjestelmähankintaa edeltävä pohjatyö vei aikaa ja videoasiointin järjestelmähankinta tapahtui joulukuussa 2022, jolloin sen käyttöönotto siirtyi 2. hankekaudelle toteutettavaksi. Sote-alan valtakunnallisesti tiedossa oleva resurssien vähyys aiheuttaa rajoituksia palveluiden kehittämiselle.

4.3 Sähköinen perhekeskus

Sähköisen perhekeskuksen alueellinen kehittäminen ja jalkauttaminen siirtyi Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeesta 1.8.2023 Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa -hankkeeseen. Sähköistä perhekeskusta on kehitetty ja valmisteltu kansallisesti DigiFinland Oy:n kanssa, heidän ohjeiden ja aikataulujen mukaisesti.

DigiFinlandin koordinoimaan kansalliseen kehittämiseen Etelä-Pohjanmaalta on osallistunut useita edustajia hankkeista, sote-ammattilaisista sekä kuntien sivistystoimesta, järjestöistä ja seurakunnista. Kansallisissa työpajoissa on kehitetty Omaperhe- ja Helpperi- ja ammattilaisten verkkosivujen sisältöjä ja toiminnallisuutta.

Etelä-Pohjanmaa osallistui Omaperheen kansalliseen pilotointiin 24.10.-18.11.2022. Pilotoinnissa asiakkaat saivat antaa palautetta verkkosivusta. Kansallisesti pilotointiin osallistui 11 tulevaa hyvinvointialuetta ja asukkaiden antamia palautteita tuli yhteensä 56 ja Etelä-Pohjanmaan osuus palautteista oli 5 %. Palautteita alueelta odotettiin enemmän ja määrän vähäisyys oli yllättävää, sillä esitteitä jaettiin alueella useita satoja.

Alueellisen käyttöönoton edistämiseksi perustettiin Etelä-Pohjanmaan alueen sähköisen perhekeskuksen projektiryhmä. Sähköisen perhekeskuksen juurruttamista alueelle on hidastanut hyvinvointialueen keskeneräiset valmistelutyöt sekä vasta vuoden 2022 lopussa varmistuneet perheiden palveluiden esihenkilövalinnat.

Sähköisessä perhekeskuksessa ohjaus alueellisiin hyvinvointialueen palveluihin tapahtuu palvelutietovarannon (PTV) kautta. Hyvinvointialueen PTV -tiedot saatiin tehdyksi vasta vuodenvaihteessa, joten PTV-palveluluokitusten yhteensovittamista Omaperheeseen ei saatu vielä toteutettua eikä Omaperhe -verkkosivua ole voitu suunnitella käyttöönotettavaksi heti vuoden 2023 alussa. Käyttöönottoprosessin aloitus suunniteltiin aloitettavaksi Q1/2023 aikana. Omaperhe -verkkosivujen

alueellisten käyttöönoton aikataulujen suhteen on edetty kuitenkin niissä aikatauluissa, mitkä DigiFinlandin ja hyvinvointialueen aikataulut ovat mahdollistaneet.

Sähköisestä perhekeskuksesta on viestitty alueellisesti sote-ammattilaisille, kunnille, järjestöille ja seurakunnille. Laajempi sote -ammattilaisille suunnattu viestintä siirtyi seuraavan hankekauden alkuun, koska uusi hyvinvointialueen organisaation toiminta on vasta rakentumassa.

4.4 Omaolo

Ensimmäisen hankekauden tavoitteeksi oli asetettu hoitoon ja palveluun pääsyn parantaminen digitaalisten palveluiden ja välineiden keinoin. Hankekauden alussa selvitettiin Omaolo-palvelutarjonnan nykytila. DigiFinland Oy:n Omaolo- oirearviot (16kpl) olivat hankekauden alkaessa käytössä Etelä-Pohjanmaalla. Niiden käyttömäärät ovat kuitenkin alueellisesti suhteellisen vähäisiä.

Hankekauden aikana kehittämistyötä tehtiin yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden ja sairaanhoitopiirien kesken osallistumalla DigiFinlandin Omaolo-palvelun kehittämiseen suunnattuihin kehittämistyöpajoihin. Omaolon kehittämisen tavoitteena on edistää sähköisten asiointien määrän lisääntymistä alueella sekä tukea kiireettömään hoitoon pääsyn tavoitteeseen pääsyä (80 %/7vrk).

Hankekaudella tehtiin Omaolo-palvelun kehittämistä ohjaava laajentamissuunnitelma. Tavoitteena on lisätä Omaolo-palvelutarjontaa koskemaan Omaolossa olemassa olevia palveluarvioita, hyvinvointivalmennuksia, sähköistä terveystarkastusta sekä määräaikaistarkastuksia siten, että nämä (33kpl) ovat käytössä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella vuoden 2025 loppuun mennessä. Omaolo-palvelun integraatiota LifeCare ajanvaraukseen on kehittämissuunnitelmassa huomioitu yhdeksi mahdollisuudeksi toimivamman palveluprosessin toteuttamisessa.

Toimivilla prosesseilla tavoitellaan palvelun käyttömäärien lisääntymistä ja Omaolo-palvelun vakiintumista osaksi asiakkaan sähköistä palveluprosessia. Ajanvarausintegraation myötä myös oikeaan palveluun ohjautuminen sekä sote-ammattilaisten osaamisen hyödyntäminen tulisivat tehostumaan. Asiantuntijavastaanottojen systemaattinen hyödyntäminen edesauttaa myös kiireettömään hoitoon pääsyn tavoiteajan saavuttamisessa. DigiFinlandilta on pyydetty ensimmäisen hankekauden aikana tarjouspyyntö LifeCare ajanvarausintegraation toteuttamista koskien, tarjouspyyntöä ei ole saatu hankekauden loppuessa hankkeesta riippumattomista syistä.

Sähköisten palveluiden käyttöönotto Etelä-Pohjanmaan alueella on alkuvaiheessa ja vaatii toiminnallisuudesta käsin vielä työtä, jotta ne saadaan juurrutettua osaksi palveluprosesseja, minkä vuoksi ensimmäisellä hankekaudella päädyttiin tekemään kehittämisen suhteen suunnitelma, minkä pohjalta laajennuksia ja integraatioita voidaan lähteä jatkossa ottamaan käyttöön. Omaolopalvelun laajentamisen sekä ajanvarausintegraation aikataulutuksessa on pyritty huomioimaan Etelä-Pohjanmaan alueiden erilaiset toimintatavat (hoito- ja palveluprosessit) sekä Omaolon taustatöiden tekemisen luomat rajaukset projektin etenemiselle (muutokset hyvinvointialueelle siirryttäessä).

Hyvinvointialueen organisaation ja palveluiden järjestämisen keskeneräisyys ovat myös vaikuttaneet Omaolopalvelun laajentamisesta tehdyn suunnitelman aikataulutukseen. Ajanvarausintegraatio edellyttää yhtenäisiä toimintatapoja alueilla, alueiden toimintamallien yhtenäistämistyö oli kesken. Omaolo-palvelu vaatii myös teknistä muutostyötä hyvinvointialueelle siirtyessä.

4.5 Digiagentti

Hankkeessa luotiin digiagentin työnkuva ja digiagentti aloitti hankkeessa marraskuussa 2022. Digiagentin toiminta edistää järjestöjen, ammattilaisten ja asukkaiden välistä yhteistyötä. Digiagentti toimii digitukena digipal-

veluiden käytössä. Digiagentti opastaa järjestöjä myös palvelutietovarannon käyttöönotossa ja tietojen ylläpidossa. Digiagentti toimii lähi- ja etätukena ammattilaisille ja asiakkaille uusien hyvinvointialueemme digitaalisten palveluiden käyttöönotossa. Järjestöille tukena ja apuna palvelutietovarantoon (PTV) tutustumisessa, Suomi.fi rekisteröitymisessä, PTV-käyttöluvan hakuprosessissa, palvelukuvausten ja asiointipaikkojen kuvaamisessa ja niiden välisen liitoksen luonnissa sekä tietojen muutosvaiheissa. Digiagentin toimintaan voit tutustua täältä: <https://youtu.be/RtAvzbUmUK4>

Ensimmäisen hankekauden aikana digiagentin työpanos suunnattiin järjestö- ja yhdistysten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Pääpaino digiagentin tehtävissä oli auttaa järjestöjä viemään PTV- tietoja palveluistaan. Digiagentti piti koulutuksia ja teki koulutusvideoita. Toisella hankekaudella digiagentin toimenkuva laajenee.

5 Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista

Tavoitteena oli edistää hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista. Hankkeessa osallistuttiin monialaisen hyte-palvelukonseptin kansalliseen kehittämiseen, konseptin määrittelytyöhön ja tiedonkeruuseen (THL:n koordinoima). Monialaisen hyte-konseptin kehittämistyön edistämiseksi hankkeessa käynnistettiin yhteistyö alueen kuntien ja järjestöjen kanssa. Kunta- ja järjestöyhteistyötä edistettiin sopimalla yhteistyöstä alueen kuntien HYTE-verkoston kanssa sekä lapsi- ja perhejärjestöjen verkoston kanssa. Kuntien kulttuuripalveluiden tuomiseksi osaksi alueellista hyte-konseptia, käynnistettiin yhteistyö Etelä-Pohjanmaan-liiton kanssa kuntien kulttuuriyhdyshenkilöiden osallistamiseksi hyte-konseptin kehittämiseen.

Hankkeen tavoitteena on edistää kansallisen digiratkaisua käyttöönottoa ja käytettävyyttä alueella. Tätä edistetään alueellisten palveluiden näkyvyydellä kansallisessa digiratkaisussa. Palveluiden näkyvyyttä digitarjottimella edistetään kasvattamalla palvelutietovarannon (PTV) palvelukuvauksia hyte-palveluiden osalta. PTV-tietojen kattavuuden kasvattamiseksi ja yhte-

näistämiseksi hankkeessa tehtiin PTV-tietojen kattavuuden kasvattamissuunnitelma. Suunnitelmaan kartoitettiin alueen kuntien ja järjestöjen PTV-kirjausten nykytilanne hyte-palveluiden osalta. Hankkeessa käynnistettiin suunnittelutyö työpajojen toteuttamiseksi kunnille ja järjestöille PTV-tietojen yhtenäistämiseksi ja hyte-palvelukuvausten kasvattamiseksi alueella.

Hankkeessa toteutettiin palvelumuotoiluprojekti hyte-konseptin kehittämiseksi ja kohdentamiseksi hankkeen yhden kohderyhmän osalta (ikäihmiset). Palvelumuotoiluprojektin tavoitteena oli osallistaa ja kuulla alueen ikäihmisiä ja tuottaa kokemustietoa konseptin kehittämisen tueksi. Projektissa kartoitettiin ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (ml. liikunta, luonto, kulttuuripalvelut, muut hyvinvointia tukevat palvelut) palvelutarpeita ja mahdollisia haasteita hyte-palveluiden saatavuudessa, niihin ohjautumisessa ja niiden löydettävyydessä. Palvelumuotoilun toteutti ulkopuolinen asiantuntijayritys.

Hankkeesta osallistuttiin myös sähköiselle alustalle liitettävien anonyymien palveluiden suunnittelutyöhön yhteistyössä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus hankkeen kanssa.

6 Digitaaliset työkalut kansalaisille ja ammattilaisille

6.1 Kansalaisten digitaaliset palvelut

- a) **Digitaalisten palvelu- ja hoitopolkujen** selvitystyö tehtiin hankekauden aikana. Etelä-Pohjanmaan alueella ei ollut käytössä digitaalisia palvelu- tai hoitopolkuja hankekauden alkaessa. Ensimmäisellä hankekaudella laadittiin digitaalisten palvelu- ja hoitopolkujen kehittämissuunnitelma, joka sisälsi myös palvelun määrittelyn. Hankekaudella haettiin tietoa eri palvelutarjoajien vaihtoehdoista ja pyydettiin digitaalisia palvelu- ja hoitopolkuratkaisuja tuottavilta palvelutarjoajilta esittelyt. Esittelyistä saatiin näkökantaa myös alueen tarpeisiin ja toimintoihin, joita palvelun tulee sisältää ja näiden pohjalta kehittämissuunnitelmaa tarkennettiin. Digitaalisten palvelu- ja hoitopolkuratkaisujen osalta tehtiin yhteistyötä Pirkanmaan ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirien kanssa ja kartoitettiin heidän kokemuksiaan digitaalisten palvelu- ja hoitoprosessien kehittämisprosessista ja käyttöönotosta sekä kokemuksista digitaalisten palvelu- ja hoitopolkujen palveluista yleisesti. Digitaalisista palvelu- ja

hoitopoluista laadittiin projektiehdotus, joka hyväksytettiin yleisessä projektinhallinnan ohjausryhmässä marraskuussa. Ensimmäisen hankekauden aikana saatiin digitaalisten palvelu- ja hoitopolkujen selvitystyö valmiiksi. Tarkoituksena oli jatkaa toisella hankekaudella tarkempaan vaatimusten määrittelyyn hankintaprosessin käynnistämiseksi. Projekti keskeytyy hankerahoituksen rajausten vuoksi.

- b) **Sähköinen ajanvarausjärjestelmä.** Ensimmäisen hankekauden alkaessa tulevilla hyvinvointialueella ei ole käytössä yhtenäistä sähköistä ajanvarausjärjestelmää. Tarve yhtenäiselle järjestelmälle on tunnistettu ja sen tulisi mahdollistaa kansalaisen ajanvarauksen ja tekstiviestimuistutuksen sekä ammattilaisten tekemät ajanvaraukset.

Sähköisen ajanvarausjärjestelmän hankinta tulevalle hyvinvointialueelle tehdään palveluun ja hoitoon pääsyn sekä saatavuuden parantamiseksi. Tietoturvallinen sähköinen ajanvaraus parantaa merkittävästi palveluihin pääsyä ja saatavuutta, ja lisäksi se on asukkaille helppo ja nykyaikainen tapa hakeutua palveluihin. Koronan aiheuttamaa hoito- ja palveluvelkaa pystytään purkamaan ohjaamalla ammattilaisten resursseja puhelinajanvarauksesta muihin työtehtäviin.

Hankinnan kohteena olevat sähköisen ajanvarauksen ratkaisut tulevat käyttöön hyvinvointialueen laajuisesti ja täten yhtenäistävät palveluja siten, ettei palveluiden saatavuudessa ole hyvinvointialueella eroja. Yhtenäiset sähköiset ajanvarausjärjestelmät varmistavat yhdenmukaiset ja yhdenvertaiset asiointipalvelut alueen asukkaille. Myös esimerkiksi ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden tarpeet on huomioitu sisällyttämällä hankintoihin puolesta asiointin toiminnallisuudet. Asukkaiden on jatkossa mahdollista asioida entistä monipuolisemmin terveyden- ja sosiaalihuollon sekä muiden ammattilaisten kanssa. Yhdenmukaiset käytännöt tulevat lisäksi helpottamaan ja sujuvoittamaan ammattilaisten työtä.

Ensimmäisellä hankekaudella on tehty sähköisessä ajanvarauksessa käytettävien järjestelmien hankinnat. Toinen järjestelmä tulee terveydenhuollon käyttöön ja toinen sosiaalihuollon sekä hallinnon palveluihin. Hankintojen valmisteluun on liittynyt muun muassa selvitystyötä ja päätösehdotusesityksien sekä hankintaesityksien valmistelua. Molempien sähköisten ajanvarausjärjestelmien osalta on

tehty tietosuojan vaikutustenarvioinnit ja Suomi.fi käyttöluvapahakemukset. Lisäksi molempiin järjestelmiin on nimetty tietohallinnosta järjestelmävastuulliset.

Sosiaalihuollon ja hallinnon palveluihin tulevan järjestelmän toimittajan kanssa on sovittu käyttöönoton vaiheistukset ja aikataulut. Järjestelmän taustoja on aktiivisesti valmisteltu osin yhdessä sosiaalihuollon toiminnan edustajien kanssa. Esimerkiksi on suunniteltu visuaalinen ilme Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen ohjeistusten mukaan, edistetty ammattilaisten ADFS-kirjautumista, listattu taustoihin palveluita ja toimipisteitä ja valmisteltu tietosuojaselostetta. Toimittajan kanssa on lisäksi aloitettu määrittästyötä ryhmäajanvarauksen osalta ja keskusteltu integraatiotarpeista. Marraskuussa on pidetty koulutukset järjestelmän pääkäyttäjille. Peruskäyttäjäkoulutukset kaikille sosiaalipalveluiden ammattilaisille on järjestetty joulukuussa. Sosiaalihuollon palveluiden tulevia ajanvarausmahdollisuuksia on aloitettu kartoittamaan. Lisäksi on osallistuttu THL:n järjestämiin sosiaalihuollon sähköisen ajanvarauksen työpajoihin.

- c) **Sähköisen asiointialustan** toiminnallisuuksien määrittely- ja suunnittelutyö on aloitettu jo aiemmin rakenneuudistushankkeessa. Sähköisen asiointialustan toiminnallisuuksien tarkemman vaatimusmäärittelyn työpajat on järjestetty alueen ammattilaisten kanssa elo-syyskuussa 2022 ulkopuolisen asiantuntijan johdolla. Työpajoissa on pyritty tarkentamaan, millaisia sähköiseen asiointiin liittyviä toiminnallisuuksia ammattilaiset tarvitsevat työssään ja mitkä toiminnallisuudet kansalaisia palvelisivat parhaiten Etelä-Pohjanmaalla.

Sähköisen asiointialustan hankinnan valmistelua on työstyetty ulkopuolisten asiantuntijoiden ja alueen organisaatioiden omien asiantuntijoiden johdolla. Hankintaprosessissa toteutettiin markkinavuoropuhelukierros sekä samalla tarkennettiin vaatimusmäärittelydokumentaatiota ja sähköisten asiointipalveluiden kokonaisarkkitehtuurin kuvausta. Tarjouspyyntömateriaalit on julkaistu joulukuussa ja tarjouksia otettiin vastaan tammikuun alkupuolelle saakka. Käyttöönottoprosessi jatkuu tammi-helmikuussa 2023 edeten sähköisen asiointialustan käyttöönottoprojektiin.

- d) **Asiakaspalautejärjestelmä.** Tulevalla hyvinvointialueella on tarkoitus ottaa käyttöön yhteinen asiakaspalautejärjestelmä. QPro-järjestelmän

käytön laajentamista koko hyvinvointialueelle valmisteltiin ja järjestelmä laajenee koko hyvinvointialueen käyttöön tammikuussa 2023.

Tekstiviestiherätteen käyttöönotto viivästyi hyvinvointialuevalmisteluista johtuen. Tulevien järjestelmävaihdosten (ajanvarausjärjestelmät, sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmä) katsottiin, ettei ole järkevää toteuttaa tekstiviestiherätettä nykyisiin järjestelmiin muutamaksi kuukaudeksi. Tekstiviestijärjestelmän pilotointi siirrettiin tästä syystä maaliskuulle 2023.

- e) Hankkeessa (TUL/Kati-hankkeet yhteistyö) on suunniteltu ja rakennettu yhtenäistä **ICT- ja teknologiaratkaisuja kotona asumisen tukemiseen** Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella. Ikäpalvelujen asiakkuudenhallintajärjestelmän toiminnanohjauskokonaisuuden (SBM) laajennetulla käyttönotolla on parannettu asiakasohjausta. RAI ja Gillie.ai järjestelmien integraatiolaajennusten käyttö koko hyvinvointialueelle parantaa tiedon saatavuutta ja auttaa hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Yhteneväisen tiedon avulla palvelut järjestetään yhdenvertaisesti ja ennakoivasti kaikille ikäpalveluiden asiakkaille.

6.2 Ammattilaisten digitaaliset palvelut

Kypsyystason arviointi ja digitaalisten palvelujen nykytilan kuvaus tehtiin Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella kansallisessa ohjauksessa. Kypsyystason arviointi ja digitaalisten palvelujen nykytilan kuvaus ovat tuoneet ymmärryksen alueemme lähtötilanteesta ja antaneet suuntaa hyvinvointialueen yhden vertaiselle digitaalisten palvelujen kehittämiselle.

Alueellamme on käytössä paljon (yli 40 kpl) erilaisia digitaalisia palveluja, jotka ovat vaihtelevasti käytössä. Alueella on yhtenäistämisen tarvetta, että saadaan tarjottua tasavertaiset digitaaliset palvelut alueelle. Kypsyystason arviointi tehtiin hyvinvointialueen pientyöryhmässä, jossa keskustellen arvioitiin tulevan hyvinvointialueen organisaation kypsyyttä toteuttaa digitaalisia palveluita. Arvioinnissa nousi kaksi aluetta, joissa oli tällä alueella eniten kehitettävää: Toiminnot ja prosessit sekä asiakaskokemus.

7 Arviointi ja johtopäätökset

Ensimmäinen hankekausi oli lyhyt ja tiivis. Hanke alkoi hyvinvointialueen valmistelun kiireisimpään ajankohtaan. Aktiivinen aika hanketyölle oli 5 kuukautta ja osa hankkeelle kirjatuista toimenpiteistä oli ylimitoitettuja käytettävään aikaan kohden sekä huomioiden tulevan hyvinvointialueen muutosvaihe. Lyhyeen ajanjaksoon nähden saatiin kuitenkin monia toimenpiteitä tehtyä tai aloitettua niin, että monia asiaa oli valmiina toisen hankekauden alussa käynnistettäväksi tai pilotoitavaksi.

Haasteita oli hankkeen toiminnan kannalta monia. Useimmat haasteet liittyivät hyvinvointialueen rakenteiden keskeneräisyyteen ja resurssien vähäisyyteen. Hyvinvointialueen toiminnan aloitukseen liittyvä yhtenäistämistyö ja palvelurakenteen muutokset ovat vieneet sote-ammattilaisten ajan. Siirtymävaihe hyvinvointialueelle vaati ICT-resursseja keskittymään olemassa olevien toimintojen sujuvuuden varmistamiseen. Haasteena on ollut myös ICT-ratkaisujen toteutusaikataulut ja riippuvuudet mm. Omaolon ajanvarausintegraation riippuvuus sähköisen alustan käyttöönotosta. Lisäksi vasta vireillä olleet esihenkilöiden valinnat hidastivat asioiden etenemistä. Edellä mainitut syyt ovat asettaneet haasteita erityisesti digitaalisten palveluiden suunnitteluun ja niiden käyttöönottoon.

Hankekaudelle suunnitellut pilotit eivät toteutuneet, koska ammattilaisia ei ollut mahdollista irrottaa pilottien toteuttamiseen resurssipulan vuoksi. Resurssitilanne tulee tuottamaan haasteita myös toisella hankekaudella ja pilottien toteutumattomuus tulee olemaan tulevaisuudessakin uhkana.

Hankkeen toteutus eteni suunnitelman mukaisesti, sen jälkeen, kun oli selvitetty päällekkäiset toiminnot muiden kehittämishankkeiden kanssa ja tehty fokusointi mihin hankekaudella keskitytään.

Hankeaikana saatiin toteutettua lähtötilanneselvitys ja uusi hankehakemus ja -suunnitelma toista valtionavustuskautta varten. Valmiiksi saatiin kaksi toimintamallia: SenioriTupa- konsepti ja digiagentin toimintamalli, jotka on kuvattu Innokylään.

Ensimmäinen hankekausi oli opettavainen kokemus hankkeen työntekijöille, koska suurimmalla osalla ei ollut aikaisempaan hankekokemusta. Haastava ajankohta ja tiukka aikataulu vaati paineensietokykyä sekä malttia, kun asiat etenivät hitaasti. Hankeaika antoi hyvän kokemuksen hanketyön luonteesta ja mahdollisuuden verkostoitua yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhteistyöverkosto ja kokemukset hyvästä yhteistyöstä eri asiantuntijoiden kanssa luo hyvän pohjan toiselle hankekaudelle.

Ensimmäisellä hankekaudella luotiin perusta Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa -hankkeen toiselle hankekaudelle. Useat toimenpiteet saatiin käyttöönotto kuntoon toista hankekautta varten. Riskinä toisen hankekauden alussa on, että hyvinvointialueen organisoituminen on edelleen kesken ja resurssit vähenevät entisestään. Ensimmäinen hankekausi osoitti, että hankkeen toteutumisen edellytyksenä on johdon ja henkilöstön sitoutuminen hankesuunnitelman tavoitteisiin ja toimenpiteiden toteuttamiseen.